

АМУ: ХРОНІКА, ПОДІЇ, КОМЕНТАРІ

Віталій Кличко: Голови громад доклали великих зусиль для того, щоб опалювальний сезон розпочався вчасно

30 вересня підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері постачання тепла та гарячої води у опалювальному сезоні 2021/2022 рр.

стор. 3

АМУ: ХРОНІКА, ПОДІЇ, КОМЕНТАРІ

Олександр Слобожан: У діалозі з центральною владою Асоціація міст України захищає інтереси усіх громад

11 листопада Виконавчий директор АМУ Олександр Слобожан взяв участь у VI Форумі «Ефективне місцеве самоврядування як запорука демократичної та правової держави»

стор. 8

ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД

Бровари, Бурштин, Війтівці, Вільхівці, Глодоси, Запоріжжя, Красилів, Київ, Кушугим, Лиман, Львів, Мелітополь, Мукачєво, Нова Ушиця, Олевськ

стор. 18

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Щодо уповноваження посадових осіб на прийняття документів для надання адмінпослуг соціального характеру

Про діяльність місцевих соціальних інспекторів після змін законодавства

Щодо управління земельними ресурсами громади

стор. 24

АМУ НА ЗАХИСТІ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАД

Законопроект №4298 про місцеві державні адміністрації, винесений на друге читання, враховує найважливіші пропозиції АМУ

Нова Методика нормативно грошової оцінки земель спричинить 5 млрд грн втрат бюджетів громад

Громади зможуть ефективно розпоряджатися майном закладів середньої освіти

стор. 15

ПІДПИСУЙТЕСЯ НА ТЕЛЕГРАМ КАНАЛ АМУ, ЩОБ БУТИ В КУРСІ НАЙАКТУАЛЬНІШИХ ПОДІЙ У СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

АМУ надає великого значення комунікації зі своїми членами та поширенню інформації про позицію, діяльність та успіхи Асоціації у захисті інтересів громад.

У часи цифрових технологій це одночасно і проста, і складна задача. Адже можливостей стає все більше, водночас обсяг інформації постійно зростає.

АМУ створила публічний телеграм канал з метою оперативного інформування про дії Асоціації щодо вирішення проблем місцевого самоврядування, а також поширення неупередженої достовірної інформації про життя територіальних громад, їх потреби і можливості для розвитку.

” Виконавчий директор Асоціації міст України *Олександр Слобожан*:
Сподіваюся, новий ресурс буде цікавим і корисним для керівників та представників громад, парламентарів, урядовців та усіх небайдужих до долі місцевого самоврядування. А швидке поширення важливої інформації сприятиме більш ефективному виконанню статутних завдань АМУ. Підписуйтеся на телеграм канал Асоціації міст України, щоб бути в курсі найактуальніших подій у сфері місцевого самоврядування!

Адреса телеграм каналу АМУ https://t.me/auc_ua

ЦИКЛ ВЕБІНАРІВ АМУ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ В ГРОМАДАХ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ, СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ

У листопаді Асоціація міст України в рамках проєкту СПІЛЬНО провела цикл з чотирьох вебінарів, які були присвячені питанням організації в громадах надання соціальних послуг для сімей. Зокрема, навчальні заходи були присвячені такій тематиці:

Перший вебінар: Презентація проєкту «Спільно». Виклики децентралізації та реформа системи соціального захисту населення.

Реформування системи державної влади та нагляду за діяльністю місцевого самоврядування. Формування якісного кадрового потенціалу посадових осіб місцевого самоврядування.

Другий вебінар: Розвиток соціальних послуг для сімей з дітьми як умова соціального розвитку територіальних громад.

Третій вебінар: Ключові елементи розвитку соціальних послуг: визначення потреб територіальних громад в соціальних послугах; розрахунок вартості послуг. Розробка та прийняття цільових бюджетних програм, планування та бюджетування місцевих систем соціального захисту населення.

Четвертий вебінар: Організаційна структура органів місцевого самоврядування з питань соціального захисту, соціального забезпечення та захисту прав дітей. Надання якісних і доступних соціальних послуг в громаді та міжвідомча взаємодія. Залучення отримувачів соціальних послуг, потенційних отримувачів соціальних послуг та їх родичів до організації надання соціальних послуг в громаді.

ВІДЕО усіх вебінарів доступне на сайті АМУ у розділі НАВЧАННЯ
www.auc.org.ua/education

Проект СПІЛЬНО впроваджується Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ), Асоціацією міст України, Українською мережею за права дитини та партнерами за фінансової підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку через Німецький банк розвитку (KfW).

ВІТАЛІЙ КЛИЧКО: ГОЛОВИ ГРОМАД ДОКЛАЛИ ВЕЛИКИХ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ОПАЛЮВАЛЬНИЙ СЕЗОН РОЗПОЧАВСЯ ВЧАСНО

30 вересня підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері постачання тепла та гарячої води в опалювальному сезоні 2021/2022 рр. Документ підписали на засіданні Президії Конгресу місцевих та регіональних влад при Президенті України. Захід відбувся під головуванням Глави держави **Володимира Зеленського**.

Підписантами Меморандуму виступили Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль**, Міністр розвитку громад та територій **Олексій Чернишов**, Міністр енергетики України **Герман Галущенко**, заступник керівника Офісу Президента України **Кирило Тимошенко**, голова

Правління НАК «Нафтогаз України» **Юрій Вітренко**, від Палати місцевих влад Конгресу місцевих та регіональних влад – Львівський міський голова **Андрій Садовий**, Житомирський міський голова **Сергій Сухомлин**, Дніпровський міський голова **Борис Філатов**, Виконавчий Асоціації міст України **Олександр Слобожан**.

Меморандумом задекларовано шляхи вирішення більшої частини питань, піднятих рішенням Правління АМУ від 8 вересня 2021 року, для вчасного початку опалювального періоду 2021/2022 року та безперервного надання в населених пунктах України послуг з теплопостачання:

- Уряд і «Нафтогаз» до 15 жовтня 2021 року розблокують рахунки підприємств теплопостачання 59 населених пунктів, які наразі арештовані через заборгованість по сплаті за природний газ та його розподіл.

- Передбачено зафіксовану ціну природного газу, що використовується виробниками теплової енергії для населення, у тому числі ОСББ/ЖБК, релігійних організацій, в розмірі 7 420 гривень за тис. куб.м (з ПДВ), для бюджетних установ і організацій 13659,63 гривень за 1000 куб.м (без ПДВ). Зазначені ціни та визначені обсяги газу будуть діяти до 31 травня 2022 року (включно), до завершення цього опалювального сезону.

- Громадам, у яких індекс податкоспроможності менше або дорівнює 0,9, починаючи з четвертого кварталу 2021 року, буде надаватися державна під-

МЕМОРАНДУМ ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ ШОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ У СФЕРІ ПОСТАЧАННЯ ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГІЇ ТА ПОСТАЧАННЯ ГАРЯЧОЇ ВОДИ В ОПАЛЮВАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ 2021/2022 РР.

Цей Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері постачання теплової енергії та постачання гарячої води в опалювальному періоді 2021/2022 рр. (далі - Меморандум) укладено 30 вересня 2021 року між: Кабінетом Міністрів України та особі Прем'єр-міністра України, Міністра розвитку громад та територій України та Міністра енергетики України, НАК «Нафтогаз України», Офісом Президента України, Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та Палатою місцевих влад Конгресу місцевих та регіональних влад.

І. Передумови

Другий рік поспіль Україна живе в умовах карантину. Як і у всьому світі, пандемія вплинула на розвиток економіки країни. Частина українців втратила дохід або роботу, що, відповідно, позначилося на їх платоспроможності.

Вартість послуг з теплопостачання у платіжці споживача займає найбільшу частину, а тому є відчутною для кожного домогосподарства, що отримує такі послуги. В опалювальний період близько 75 відсотків від загальної вартості усіх житлово-комунальних припадає саме на послуги з теплопостачання.

За даними Держстату, станом на 01.08.2021 заборгованість населення за послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води становила - 17,3 млрд. гривень).

В умовах запровадження ринку природного газу та зміни тарифів на природний газ для підприємств теплопостачання, існує об'єктивна необхідність перегляду уповноваженими органами тарифів на послуги з теплопостачання, оскільки ці тарифи наразі залежать від вартості природного газу (у собівартості послуг теплопостачання головні складові займає 60-65%).

У минулому опалювальному сезоні близько 25 відсотків послуг у сфері теплопостачання надавали населенню за тарифами, що розраховувалися за ціною природного газу значно нижчою, ніж ціна, передбачена у довгостроковому договорі постачання природного газу, запропонованому підприємствам теплопостачання ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдінг»».

В той же час, окрім вартості природного газу, в тарифах на теплопостачання не враховано зростання вартості таких складових, як розподіл природного газу, матеріальних ресурсів та зарплатної плати.

Питання тарифів на комунальні послуги наразі є дуже чутливим для суспільства.

тримка бюджетів територіальних громад, зокрема за рахунок субвенції на допомогу, що дозволить покрити не менше 80% дефіциту коштів місцевих бюджетів на підтримку підприємств теплопостачання.

- Спрощено умови, відмінено авансові платежі для теплопостачальних компаній в договорах з НАК «Нафтогаз України», що зменшить витрати на виробництво послуг та дозволить стримувати тарифи на тепло і гарячу воду.

- У Державному бюджеті України на 2022 рік погоджено збільшити частку ПДФО, що спрямовується до місцевих бюджетів територіальних громад (крім бюджету міста Києва) на 4 %, але не менше 11 млрд грн додатково. Окремо передбачено забезпечення у державному бюджеті протягом 2021/2022 років достатнього фінансового ресурсу для виплати малозабезпеченим верствам населення житлових субсидій на оплату житлово-комунальних послуг.

Повний текст Меморандуму доступний на сайті АМУ www.auc.org.ua у Новинах за 1 жовтня 2021 року

„ «Голови громад доклали великих зусиль для того, щоб опалювальний сезон розпочався вчасно для кожного жителя в кожній громаді. Важливо, що пропозиції Асоціації міст України були сприйняті та підтримані центральними органами влади. Те, що ми змогли знайти не прості, але такі необхідні країні спільні рішення, дозволить органам місцевого самоврядування забезпечити свої громади теплом за доступними для жителів цінами і продовжити розвивати соціальні та інфраструктурні проекти. Головне, щоб всі учасники виконали взяті зобов'язання, і центральна влада дотримувалася підписаного Меморандуму та виконувала обіцянки, інакше місцеві бюджети будуть змушені покривати різницю в тарифах, і на розвиток громад не вистачатиме коштів. Тільки спільними зусиллями ми можемо вирішувати питання, які є однаково важливими для всіх», – сказав після підписання Меморандуму Голова Асоціації міст України **Віталій Кличко**.

Меморандумом передбачено, що органи центральної влади, органи місцевого самоврядування та НАК «Нафтогаз України» докладуть максимум зусиль для ефективного та оперативного виконання передбачених домовленостей з метою вчасного початку опалювального періоду 2021/2022 року та його сталого проходження.

8 вересня 2021 року Правління Асоціації міст України звернулося до органів центральної влади з заявою про необхідність підготовки до опалювального сезону 2021/2022, в якій АМУ запропонувала 5 конкретних кроків для подолання кризи теплопостачання.

«МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО ГРОМАД ЯК ЧИННИК МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ» – ТЕМА НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКОГО МУНІЦИПАЛЬНОГО ФОРУМУ

10-11 листопада у форматі відеоконференції відбувся Німецько-Український муніципальний форум, організований Асоціацією міст України спільно з Асоціацією міст Німеччини й Сервісною службою «Міста в Єдиному Світі» некомерційного товариства Engagement Global.

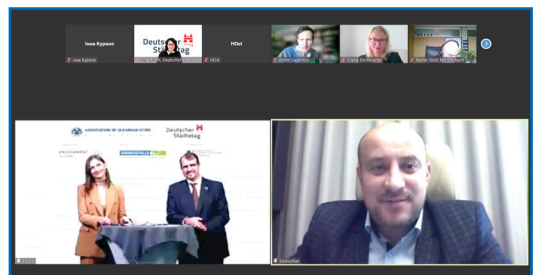
До заходу доєдналися 84 представники українських громад, зокрема 39 мерів. Загалом було 169 учасників – мерів та високопосадовців.

Форум став платформою для обговорення німецько-українських міжмуніципальних відносин та викликів, які стоять перед містами у обох країнах.

На відкритті з вітальними словами виступили: керівниця відділу Європи та міжнародних відносин Асоціації міст Німеччини **Ліни Фурх**, керівник Сервісної служби «Міста в Єдиному Світі» некомерційного товариства Engagement Global **Штефан Вільгельмі** та Виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан**. Він наголосив, що обмін досвідом між муніципалітетами важливий не тільки всередині країни, а й за її межами, адже тільки так громади можуть ефективно використовувати міжнародний досвід для місцевого розвитку.

О.Слобожан: Мережа партнерств муніципалітетів України і Німеччини постійно розширюється. Зараз 70 українських громад мають партнерів у Німеччині, вже реалізовано 85 спільних проєктів розвитку. Я переконаний, що надалі кількість партнерств зростатиме, адже така співпраця є рушієм соціально-економічного розвитку.

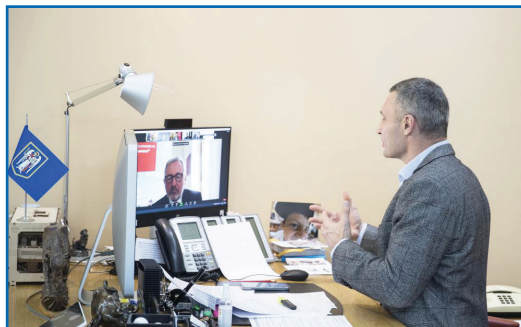
Також Виконавчий директор АМУ зазначив, що метою Асоціації є зміцнення спроможності громад та покращення якості надання публічних послуг. У цьому контексті вкрай важливі міжнародні комунікації на рівні муніципалітетів, які сприяють вивченню та впровадженню кращого європейського досвіду. Міжнародні партнерські стосунки між муніципалітетами стають підґрунтям поглиблення відносин між країнами, а також привертають увагу Урядів до питань розвитку територіальних громад.

Робота Форуму продовжилася трьома фаховими семінарами, що проходили паралельно. Керівники муніципалітетів з України та Німеччини обговорили такі теми:

- Інтегрований розвиток участь та громадян у політичному і суспільному житті.
- Діджиталізація муніципальних послуг.
- Адаптація муніципалітетів до змін клімату.

Після завершення семінарів Голова Асоціації міст України, мер Києва **Віталій Кличко** та мер Лейпцига, президент Асоціації міст Німеччини **Буркхард Юнг** провели круглий стіл на тему «Муніципалітети як рушії німецько-українських відносин та демократичного й сталого розвитку», на якому актуальні для місцевого самоврядування проблеми обговорили міські голови українських та німецьких міст.

Голова АМУ подякував німецьким колегам та партнерам за підтримку українських міст, зазначивши, що такий фаховий обмін досвідом допомагає українським громадам впоратися з новими завданнями та викликами, опанувати нові знання та новий досвід.

Віталій Кличко: Ми, міські голови, робимо все для зміцнення місцевої демократії, самоврядування, та поліпшення життя людей. Але місцеве самоврядування в Україні не тільки потребує подальших змін, а й має долати численні виклики, – зазначив голова АМУ. – Деякі з них є спільними й для німецьких муніципалітетів. Німецькі та українські міста тісно пов'язані між собою, вони поділяють однакові демократичні принципи та цінності. До речі, цього року Київ та Лейпциг відзначають 60-ту річницю встановлення партнерських відносин. Тому для нас вкрай важливим є досвід Німеччини, обмін успішними практиками

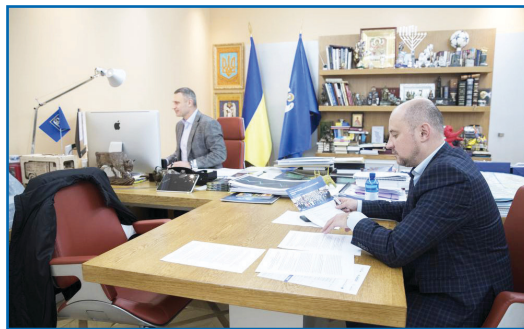
Міський голова Лейпцига, президент Асоціації міст Німеччини **Буркхард Юнг** зазначив, що від транскордонної співпраці виграють всі залучені сторони.

«Взаємний обмін також допомагає німецьким містам замислитися над своєю роботою. Досвід міст-партнерів – позитивний чи негативний – завжди можна враховувати у власній роботі. Ми з радістю підтримуємо українських колег у реалізації нових завдань. Водночас, ми самі можемо скористатися досвідом та перспективами українських міст. У сфері цифровізації, наприклад, українські міста явно попереду нас. Німецькі міста можуть повчитись з цього досвіду», – зауважив Юнг та додав, що партнерство між містами – це не тільки виявлення порозуміння між народами та взаємної солідарності, а й відповідна основа для фахового обміну, який у нових реаліях набуває все більшого значення.

Президент Німецької асоціації міст підкреслив, що німецькі та українські муніципалітети хочуть підтримувати одне одного не тільки на фаховому, а й на політичному рівні.

Буркхард Юнг: Ми вітаємо процес децентралізації в Україні. Місцеве самоврядування має фундаментальне значення для демократичного та сталого розвитку держави. Тому ми хотіли б звернутись до національних урядів Німеччини та України визнати місцеве самоврядування в обох країнах у довгостроковій перспективі, за потреби розширювати його та підтримувати належним чином.

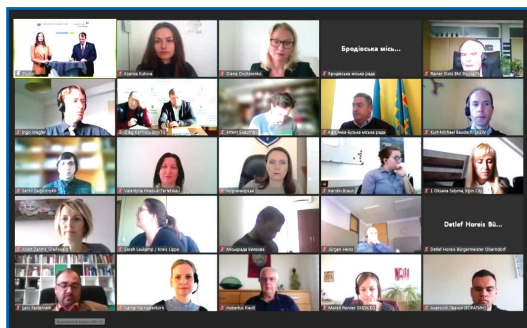
Голова Асоціації міст України, мер Києва **Віталій Кличко** підсумував роботу круглого столу та зазначив: «Ми пишаємося тим, що Німецька асоціація міст та Асоціація міст України разом працюють над зміцненням і розвитком німецько-українських відносин і сподіваємося, що Німецько-український муніципальний форум сприятиме активізації політичного та фахового обміну між нашими країнами, посиленню місцевого самоврядування».

На другий день Німецько-Українського муніципального форуму відбулася подільна дискусія «Місцеве самоврядування в контексті міжнародних відносин».

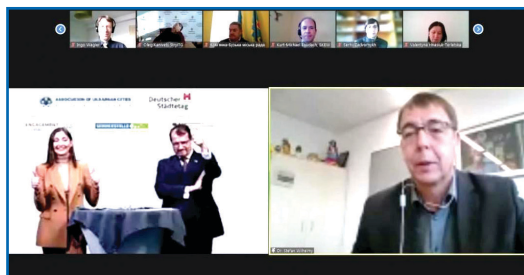
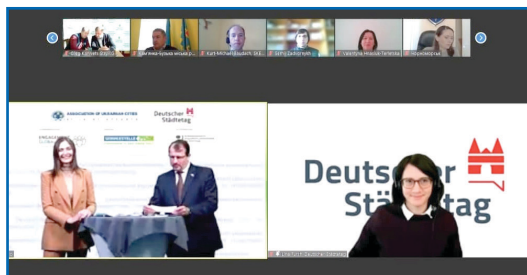
Учасники обговорили важливість муніципального самоврядування в контексті міжнародних відносин, зосереджуючись на таких питаннях:

- Які можливості мають муніципалітети на місцевому та міжнародному рівнях?
- Які поліпшення необхідні для того, щоб забезпечити дієвість муніципалітетів?
- Яким чином муніципалітети можуть підтримувати один одного на міжнародному, професійному та політичному рівнях?

Учасниками заходу стали: **Андрій Мельник** – Надзвичайний і Повноважний Посол України у Федеративній Республіці Німеччина, **Анка Фельдгузен** – Надзвичайний і Повноважний Посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні, **Йохен Парч** – член Президії Асоціації міст Німеччини та обер-бургомістр міста Дармштадт, **Клаудія Варнінг** – керівниця відділу 3 «Азія; Південно-східна та Східна

Європа; Близький Схід; Латинська Америка; громадянське суспільство; церкви», Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку, **Анатолій Федорук** – голова Правління Київського регіонального відділення Асоціації міст України та Бучанський міський голова, **Іван Лукеря** – заступник Міністра розвитку громад та територій України.

Детально по Форум читайте на сайті АМУ www.auc.org.ua у новинах за 10-11 листопада 2021 року

ОЛЕКСАНДР СЛОБОЖАН: У ДІАЛОЗІ З ЦЕНТРАЛЬНОЮ ВЛАДОЮ АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ ЗАХИЩАЄ ІНТЕРЕСИ УСІХ ГРОМАД

11 листопада Виконавчий директор АМУ Олександр Слобожан взяв участь у VI Форумі «Ефективне місцеве самоврядування як запорука демократичної та правової держави», організаторами якого виступили Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, Міністерство розвитку громад та територій України, Донецька обласна державна адміністрація, Луганська обласна державна адміністрація, Львівська обласна державна адміністрація за сприяння та підтримки Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа публічної адміністрації в Україні».

Під час Форуму було обговорено актуальні питання законодавчого регулювання у сфері місцевого самоврядування та територіальної організації влади, відповідні європейські стандарти та іноземний досвід.

В рамках Форуму відбулося п'ять панельних дискусій, де обговорювалися зміни до Конституції в частині децентралізації та реформування місцевих державних адміністрацій, законодавство про асоціації органів місцевого самоврядування, міські агломерації, розвиток гірських територій, та захист прав внутрішньо переміщених осіб.

Виконавчий директор Асоціації міст України **Олександр Слобожан** виступив спікером дискусії «Асоціації місцевого самоврядування: принципи Європейської хартії місцевого самоврядування, практики в Україні та законодавче регулювання».

Учасниками панельної дискусії також були: Народний депутат України, Голова підкомітету з питань регіональної політики та місцевих бюджетів Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування **Вячеслав Рубльов**, Заступник Міністра розвитку громад та територій України **В'ячеслав Негода** та представники інших асоціацій органів місцевого самоврядування.

Олександр Слобожан повідомив, що на сьогодні до Асоціації міст України входять 954 муніципалітети. Інформація про членів Асоціації міст України відкрита та доступна на сайті АМУ. Баланс представництва інтересів різних громад забезпечується завдяки тому, що в АМУ діють чотири палати: великих, середніх, малих міст та сільських громад. Представники палат, попередньо домовившись

між собою та узгодивши свої вимоги, вносять пропозиції та формують спільну позицію, яку АМУ включає в діалог із центральною владою.

Виконавчий директор АМУ нагадав, що Закон про Асоціації, який був прийнятий у 2009 році, влаштовував усіх, а зараз, після прийняття змін до цього закону у 2016 році, що були спрямовані на боротьбу проти голови АМУ, з'явилися проблеми. Вирішити їх можна, повернувши першу редакцію цього Закону.

” Асоціація міст України захищає інтереси усіх громад у діалозі з центральною владою – наголосив Олександр Слобожан.

Також О.Слобожан звернув увагу на те, що Уряд нещодавно схвалив нову Методику нормативно грошової оцінки земель, за якою втрати місцевих бюджетів складуть **5 млрд грн**, і більше всіх втратять саме сільські громади.

Жодна асоціація, крім АМУ, не виступила проти, а ми наголошуємо Уряду – ніякої децентралізації не буде, поки немає бюджетів, – сказав О.Слобожан.

Під час панельної дискусії обговорювалося і питання доцільності державного фінансування асоціацій органів місцевого самоврядування. Олександр Слобожан висловив позицію, що асоціації мають бути самодостатніми, оскільки фінансування від держави може стати важелем впливу на позицію асоціацій. Він також нагадав, що коли у Держбюджеті на 2014 рік було передбачено 1 млн грн для Асоціації міст України, АМУ передала ці кошти на потреби армії.

До дискусій на форумі долучилися голови громад-членів АМУ

Андрій Садовий, Львівський міський голова, голова Львівського РВ АМУ порівняв місцеве самоврядування в Україні із «човном, який пливе крізь бурхливі води» і який постійно намагаються розгойдувати. Він нагадав спільну роботу представників органів місцевого самоврядування, Уряду, Асоціації міст України та Нафтогазу над Меморандумом про взаєморозуміння стосовно вирішення питання із

ціною на газ та тепло для бюджетних установ: «Ми спільними зусиллями змогли запобігти розхитуванню цього човна та прийти до спільного виваженого рішення, незважаючи на те, що наші вороги намагались перешкодити спільній праці. На мою думку, всі ініціативи щодо змін до Конституції України стосовно місцевого самоврядування мають проходити акцептацію у Асоціації міст України».

Serhiy SUKHOMLYN

City Head of the Chamber of Local Authorities of the Congress of Local Regional Authorities of Ukraine, Zhytomyr City Mayor

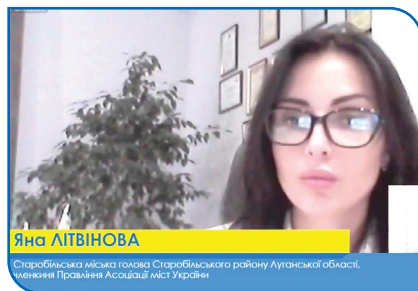
випадках має спрацьовувати функція контролю, префект. Решта пропозицій – пропозиції АМУ, усі вони підтримані органами місцевого самоврядування. І ми насправді чекаємо на завершення децентралізації й прийняття Верховною Радою України відповідних законів та змін до Конституції України щодо реформування місцевого самоврядування».

риторію та її мешканців та зазначив, що АМУ потужно працює у цьому напрямі.

на рівні законодавства дало б можливість більш ефективно взаємодіяти у вирішенні нагальних питань, які виникають у роботі місцевих громад. Питання, які стосуються нормативно-правових актів потрібно узгоджувати з всеукраїнськими асоціаціями. Ми бачимо, що останніми роками Асоціація міст України дуже багато робить для відстоювання законів і наповнення місцевих бюджетів».

Яна ЛІТВІНОВА

Старобільська міська голова Старобільського району Луганської області, членкиня Правління Асоціації міст України

Сергій Сухомлин, Житомирський міський голова, Голова Житомирського РВ АМУ щодо питань контролю і нагляду за органами місцевого самоврядування зазначив: «Ми не проти контролю. Але категорично проти розхитування ситуації окремими політичними силами: коли місцеві ради приймають рішення, що навіть не в їх повноваженнях. Саме в таких

Вадим Гаєв, Новопокровський селищний голова, член Правління АМУ розповів, що наразі селищні та невеликі міські громади стикаються з проблемою «партизації місцевих виборів». Громади Луганської області підтримують повернення непартійних виборів. Необхідно впровадити такий законодавчий механізм, щоб депутат у громаді представляв не партію, а виключно територію та її мешканців та зазначив, що АМУ потужно працює у цьому напрямі.

Руслан Требушкін, Покровський міський голова, прокоментував запропоновані зміни до законодавства щодо трансформації всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування. Він висловився на підтримку закріплення співпраці державних органів влади з асоціаціями органів місцевого самоврядування на конституційному рівні: «Закріплення такої співпраці

Яна Літвінова, Старобільський міський голова, член Правління АМУ: «Я не знаю в Україні жодної громади, яка б не була членом якоїсь асоціації. Я цілком підтримую думку про включення норм щодо діяльності асоціацій у законодавчий акт на національному рівні, в тому числі і у Конституцію. Такий механізм може надати

право реалізувати захист інтересів громад у судах, як загальної юрисдикції, так і через право конституційного подання, адже є дуже велика прогалина, коли у законодавстві немає позиції колективного позову до судів. Якщо ця позиція буде врегульована, то Асоціація міст України, наприклад, зможе відстоювати інтереси громад у суді – і це значно підсилить громади, особливо маленькі».

Віталій Кличко, мер Києва, голова Асоціації міст України, в обговоренні питання щодо законодавчого врегулювання створення міських агломерацій зазначив: «Сьогодні ми говоримо про об'єднання зусиль для спільного вирішення важливих питань. Ми не повинні кожен окремо протистояти викликам сучасного світу. Необхідно знайти ефективний механізм для співпраці.

Адміністративне об'єднання відбулось. Але реформа децентралізації ще не завершилась. І ми маємо рухатись далі. Визначити таку модель, де кожна територіальна громада відчуватиме себе повноправним учасником, і ми разом будемо вирішувати спільні проблеми».

Анатолій Федорук, Бучанський міський голова, член Правління АМУ, нагадав, що Бучанська міська рада активно долучається до розробки законопроекту про агломерації: «Незважаючи на дискусії та суперечки, ми тут всі одностайні, що в кінцевому результаті, виходячи із завдань, які стоять перед місцевою владою – служити лю-

дям, вийдемо на написання якісного законопроекту щодо агломерації, який збалансує інтереси людей, місцевої, регіональної та центральної влади».

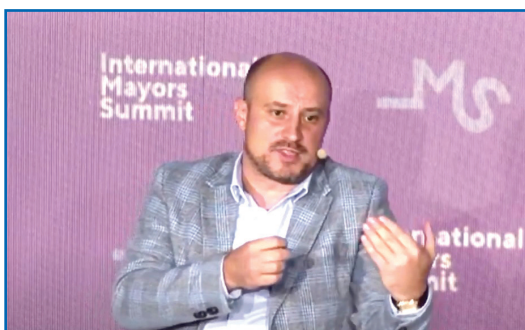

Олександр Гончаренко, Краматорський міський голова, розповів про досвід Краматорської громади у захисті прав внутрішньо переміщених осіб та наголосив: «Ми вважаємо переселенців жителями нашого міста, і для нас немає абсолютно ніякої різниці – чи це внутрішньо переміщена особа, чи корінний краматорчанин.

Для нас однаково важлива якість наданих послуг і всебічна підтримка як тих людей, що проживають у Краматорську десятиріччями, так і тих, хто переїхав сюди з 2014-го року».

ГРОМАДАМ ПОТРІБНА СВОБОДА РОЗПОРЯДЖАТИСЯ ВЛАСНИМИ РЕСУРСАМИ

28 вересня відбувся IV Міжнародний саміт мерів, в якому взяли участь понад 130 керівників міст, представників бізнесу, центральної влади та експертів з України, Німеччини, США, Португалії, Албанії.

Головна тема Саміту – розвиток міст попри глобальні виклики в умовах пандемії. Під час заходу учасники обговорювали теми глобальних трендів розвитку міст, взаємодії між локальною та центральною владою, залучення інвестицій, інклюзивності тощо. Мери десяти українських міст презентували успішні проекти, реалізовані у період боротьби з пандемією.

Виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан** виступив під час панельної дискусії «Взаємодія між локальним та національним рівнем: ефективні інструменти», на якій обговорювалися результати децентралізаційної реформи та перспективи розвитку громад.

О.Слобожан зазначив, що реформа має позитивні результати, але зараз необхідно зберегти свободу громад і право розпоряджатися власними ресурсами.

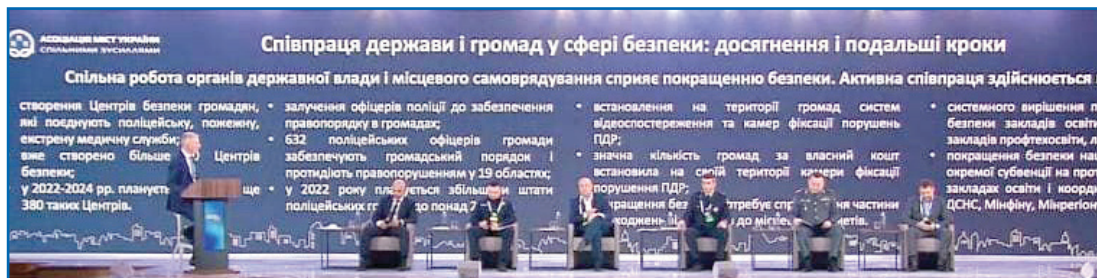
2022 рік може поставити крапку в бюджетній децентралізації. Пропоновані зміни до Бюджетного кодексу можуть перекреслити напрацювання декількох років, адже планується ліквідувати бюджет розвитку, і невідомо, за рахунок чого громади будуть брати участь у співфінансуванні, наприклад, проектів ДФРР, розбудовувати інфраструктуру. Також зміни передбачають погашення середньострокових позик за рахунок коштів місцевих бюджетів, що призведе до втрати місцевими бюджетами 9 млрд грн. Ця заборгованість виникла у 2009–2014 роках через неправильне планування державними органами видатків з делегованих повноважень. І органи місцевого самоврядування були змушені для виправлення прорахунків Мінфіну запозичувати кошти для забезпечення бюджетної сфери, – наголосив Виконавчий директор АМУ О.Слобожан.

Щодо ресурсів громад Олександр Слобожан зазначив, що АМУ активно підтримувала відкриття ринку землі, зокрема, прийняття законопроекту 2194, який сприяв вирішенню проблем громад у сфері земельних відносин. Але змінами до Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу пропонується 70% надходжень від викупу земельних ділянок комунальної власності зараховувати до держбюджету, наслідком чого буде втрата місцевими бюджетами частини доходів від викупу земельних ділянок комунальної власності.

Щоб реформа з децентралізації була насправді успішною потрібно не допустити критичних змін у бюджетному законодавстві. Місцевому самоврядуванню потрібна свобода в контексті можливостей для розвитку, – наголосив Олександр Слобожан.

ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО СЕРЕДОВИЩА У ГРОМАДАХ ПОТРЕБУЄ ЗАКОНОДАВЧОГО, ІНСТИТУЦІЙНОГО ТА ФІНАНСОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ, – О.СЛОБОЖАН НА ФОРУМІ «БЕЗПЕЧНА ГРОМАДА»

4 листопада у Києві відбувся Форум «Безпечна Громада». Захід проводився в рамках Всеукраїнського форуму «Україна 30» за ініціативи Міністерства внутрішніх справ України під патронатом Президента України у партнерстві з Конгресом місцевих і регіональних влад.

Асоціація міст України виступила партнером заходу.

Відкриваючи Форум, Президент України **Володимир Зеленський** наголосив на актуальності безпеки кожної територіальної громади в країні та кожного українця.

На відкритті Форуму виступили Міністр внутрішніх справ **Денис Монастирський**, заступник Керівника Офісу Президента України **Кирило Тимошенко**, Міністр розвитку громад і територій **Олексій Чернишов**.

Від Асоціації міст України у Форумі взяли участь Виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан** та 26 голів громад – членів АМУ.

Під час Форуму відбулося три панельні дискусії:

Розвиток безпечного середовища

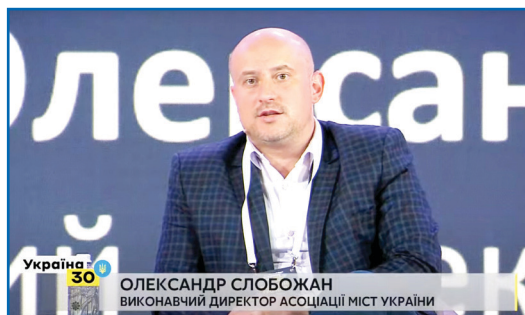
Безпечна інфраструктура

Розвиток цифрових сервісів для громадян

Виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан** виступив спікером панелі «Безпечна інфраструктура».

Звертаючись до учасників, він перш за все подякував Міністру внутрішніх справ Д.Монастирському за ініціативу та організацію цього Форуму, що стало наслідком зустрічі урядовців з представниками місцевого самоврядування щодо питань безпеки в громадах, яка відбулася у Міністерстві внутрішніх справ України влітку.

АМУ вітає започаткування багатостороннього діалогу і висловлює готовність до співпраці у цій сфері з МВС, Мінрегіоном, Кабінетом Міністрів, Верховною Радою та громадськими організаціями для напрацювання дієвих рішень та розробки необхідної законодавчої бази.

Важливо, що на цьому Форумі голови громад отримали можливість взяти участь в обговоренні вкрай актуальних питань співпраці зі створення безпечного середовища, реалізації спільних інфраструктурних проектів у сфері безпеки та розвитку цифрових сервісів для громадян.

О.Слобожан наголосив, що питання формування безпечного середовища у громадах є надзвичайно актуальним і потребує законодавчого, інституційного та фінансового врегулювання.

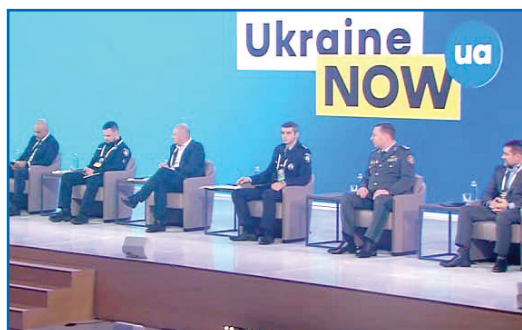
Виконавчий директор АМУ зазначив, що діяльність зі створення безпечного середовища в громадах потребує належного фінансового забезпечення для виконання місцевим самоврядуванням повноважень у сфері безпеки. Тому необхідно передбачити у державному бюджеті кошти на формування, розвиток і утримання якісної безпечної інфраструктури громад: центрів безпеки, пожежних частин, місцевих та добровільних пожежно-рятувальних команд, закупівлю техніки та обладнання тощо.

Також він підкреслив, що делегування державою повноважень місцевому самоврядуванню передбачає не лише їхнє чітке розмежування, розподіл відповідальності, прозорість та підзвітність, але й передачу громадам ресурсів, необхідних для належного їх виконання.

О.Слобожан відзначив, що діалог вже дає свої результати. Так, у прийнятому у першому читанні законопроекті про Державний бюджет на 2022 рік передбачена субвенція місцевим бюджетам на забезпечення пожежної безпеки в закладах освіти в обсязі 1,5 млрд грн. АМУ вітає таке рішення!

Окрім того, джерелом ресурсів для громад на фінансування заходів з безпеки можуть стати відрахування у місцеві бюджети від загальнодержавних платежів, наприклад, штрафів за порушення правил дорожнього руху.

Асоціація міст України виступає за спрямування 50% до місцевих бюджетів та внесен-

ня відповідних змін до бюджетного законодавства. У парламенті зареєстровано законопроект, що пропонує внести зміни до Бюджетного кодексу, якими закріпити зарахування до бюджетів територіальних громад 50% надходжень від штрафів за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі (йдеться про законопроект № 4606, ред.). Враховуючи велику роль в забезпеченні безпеки дорожнього руху превентивних заходів, АМУ підтримує закріплення зарахування до місцевих бюджетів частки надходжень від адміністративних штрафів за порушення ПДР, зафіксовані в автоматичному режимі в межах території громади.

Насамкінець Олександр Слобожан наголосив: «Людина, її життя, здоров'я та безпека – це найвищі соціальні цінності. Тому безпечне середовище – це сфера спільних інтересів, спільної відповідальності та взаємної підтримки органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій та громадян. АМУ готова до активної взаємодії та всебічної співпраці у цій сфері».

АМУ: НОВА МЕТОДИКА НОРМАТИВНО ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ СПРИЧИНИТЬ 5 МЛРД ГРН ВТРАТ БЮДЖЕТІВ ГРОМАД

3 листопада Кабінет Міністрів України схвалив постанову «Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок».

Діючий до цього часу Порядок нормативної грошової оцінки земель населених пунктів був затверджений у 2016 році наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України №489.

Нова Методика передбачає зменшення окремих коефіцієнтів, які враховують цільове призначення земельної ділянки. Так,

зменшуються коефіцієнти для розміщення та експлуатації:

- основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств, що пов'язані з користуванням надрами з 1,2 до 1,0;
- будівель і споруд залізничного транспорту з 1,0 до 0,5;
- будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій з 0,65 до 0,5.

Таке зменшення зумовить суттєве зниження плати за землю, яка зараховується до місцевих бюджетів.

Асоціація міст України заявляє, що запровадження схваленої Урядом нової Методики нормативної грошової оцінки земель призведе до зменшення надходжень до бюджетів територіальних громад в обсязі 5 млрд грн. АМУ наполягає на необхідності доопрацювання Методики.

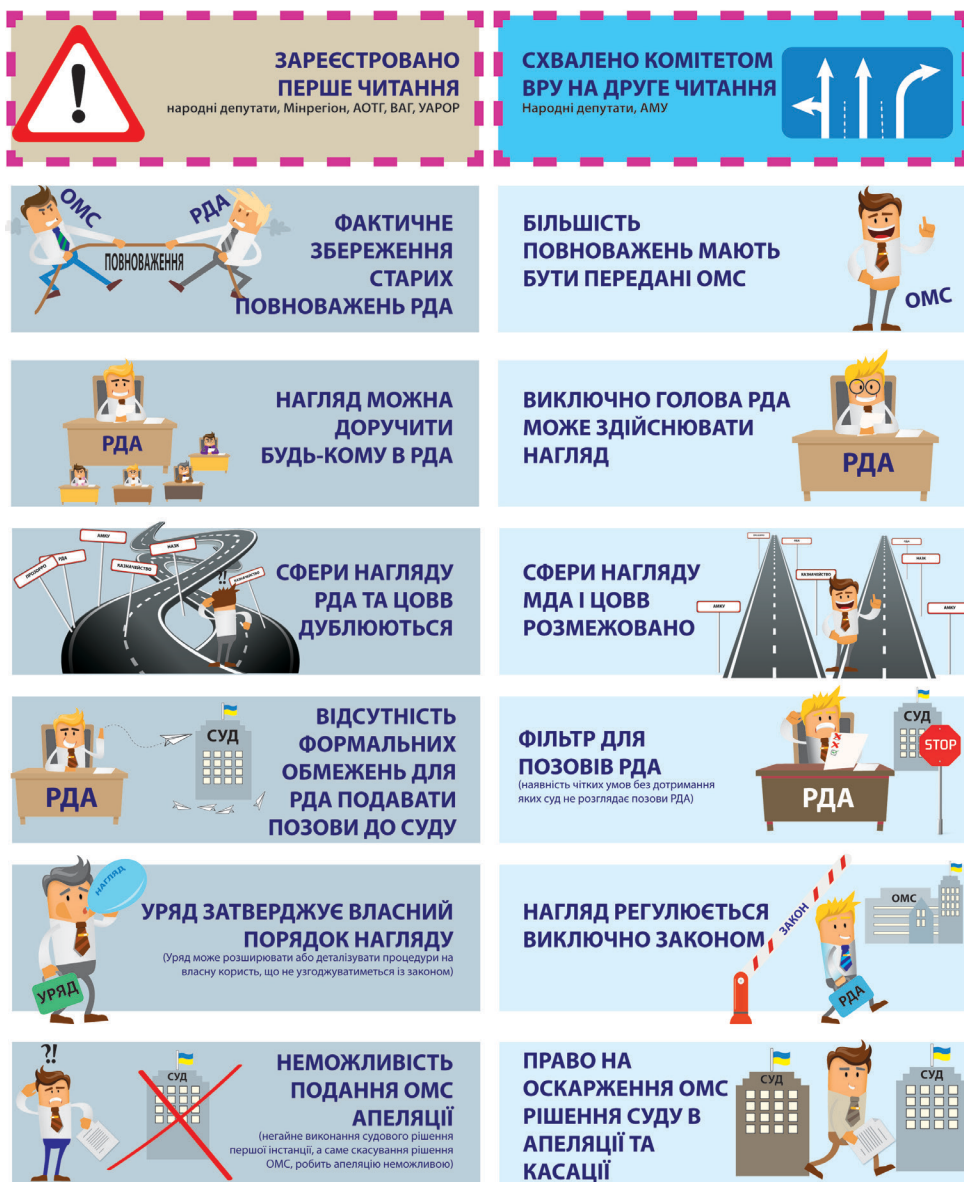
Слід зазначити, що кінцева редакція проекту постанови на погодження до АМУ не надсилалася, чим порушено пункт 7 §33 Регламенту Кабінету Міністрів України.

Окрім того, за висновками Аналітичного центру АМУ, відсутність у новій Методичці перехідних положень щодо документації з оцінки земель, яка вже розроблена або знаходиться на стадії розробки, призведе до даремного витрачання коштів на документи, які вже оплачені але не відповідатимуть новим вимогам. Громади по всій країні будуть вимушені замовляти нову документацію та повторно сплачувати кошти зі своїх бюджетів.

Позиція Асоціації міст України висловлена у Зверненні до Кабінету Міністрів України від 3.11.2021р.

ЗАКОНОПРОЄКТ №4298 ПРО МІСЦЕВІ ДЕРЖАВНІ АДМІНІСТРАЦІЇ, ВИНЕСЕНИЙ НА ДРУГЕ ЧИТАННЯ, ВРАХОВУЄ НАЙВАЖЛИВІШІ ПРОПОЗИЦІЇ АМУ

Інфографіка висвітлює стан врахування позиції Асоціації міст України з найбільш критичних зауважень при доопрацюванні до другого читання законопроекту №4298 «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні».

Найбільш критичні зауваження для органів місцевого самоврядування враховані.

Експерти АМУ зазначають, що законопроект є недосконалим і матиме проблеми у реалізації, але на даному етапі проведення децентралізаційної реформи його прийняття є бажаним.

Додатково. До другого читання у законопроекті передбачено відновлення у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» повноважень щодо державного контролю за дотриманням законодавства про працю:

у статті 34:

пункт «б» частини першої доповнити підпунктами такого змісту:

«18) здійснення контролю за дотриманням законодавства про працю та зайнятість населення у порядку, встановленому законодавством;

19) накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення у порядку, встановленому законодавством»;

частину третю виключити.

ГРОМАДИ ЗМОЖУТЬ ЕФЕКТИВНО РОЗПОРЯДЖАТИСЯ МАЙНОМ ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

2 листопада Верховна Рада України прийняла в цілому проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо використання майна ліквідованих комунальних закладів середньої освіти у сільській місцевості (№5230).

Асоціація міст України вітає ухвалення цього закону, адже прийняті зміни на законодавчому рівні закріплюють можливості для громад ефективно розпоряджатися майном закладів середньої освіти, що знаходяться у сільській місцевості.

Громади зможуть передавати в оренду майно ліквідованих комунальних закладів середньої освіти в сільській місцевості, окрім майна санаторних та спеціальних шкіл. При цьому, кошти, отримані від використання майна ліквідованих закладів або тих, діяльність яких зупинена, використовуватимуться виключно на освітні потреби.

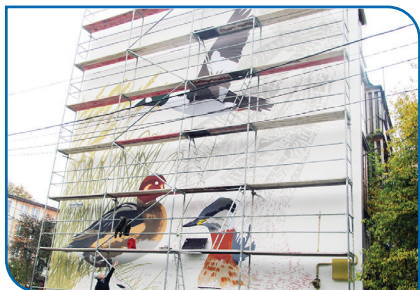
Таке рішення орган місцевого самоврядування зможе прийняти:

- за умови неможливості використання майна цих закладів для забезпечення здобуття освіти та/або надання послуг у сфері соціального захисту, культури та охорони здоров'я;
- після громадського обговорення;
- не раніше, ніж через рік з дати внесення запису про припинення закладу загальної середньої освіти до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

АМУ підтримувала прийняття законопроекту № 5230 та брала участь у робочій групі з підготовки документу до другого читання.

Бровари*Київська область***Сервіс для людей із вадами слуху у «Прозорому офісі»**

У броварському центрі обслуговування «Прозорий офіс» безперешкодно отримати послуги можуть і люди з вадами слуху. Для таких відвідувачів впроваджено сервіс відеозв'язку з перекладачем жестової мови «СЕРВІС УТОГ». Спеціальний додаток встановлений та налаштований на планшеті. Завдяки технічному та програмному забезпеченню мешканці броварської громади, які потребують перекладу мовою жестів, зможуть зручно та доступно отримати необхідні послуги.

Бурштин*Івано-Франківська область***Проект утеплення будинків та удосконалення естетичного вигляду вулиць**

Бурштинська територіальна громада впроваджує естетичний і екологічно-пізнавальний проект прикрашання багатоповерхівок муралами, який також активно сприятиме енергозбереженню, адже перед нанесенням малюнку будинок будуть утеплювати. «У будинках, де будуть мурали, створюють ОСББ, тож маємо намір їх наступного року повністю утеплити. Я бачу, що ми почали добру справу, яка спонукатиме жителів міста до самоорганізації – створення об'єднань власників багатоквартирних будинків, тож проєкт, без сумніву, матиме своє продовження» – розповів Бурштинський міський голова **Василь Андрієшин**. У настінних розписах будуть використані зображення червонокнижних тварин і птахів, які живуть на території громади, а також рослин, щоб привернути громадську увагу до проблеми їх захисту. Фінансування проєкту здійснюватиметься з бюджету громади.

них будинків, тож проєкт, без сумніву, матиме своє продовження» – розповів Бурштинський міський голова **Василь Андрієшин**. У настінних розписах будуть використані зображення червонокнижних тварин і птахів, які живуть на території громади, а також рослин, щоб привернути громадську увагу до проблеми їх захисту. Фінансування проєкту здійснюватиметься з бюджету громади.

Глодоська громада*Кіровоградська область***Пожежна команда працюватиме в громаді**

У Глодоській сільській громаді, де проживає 3600 людей, працюватиме місцева пожежна команда. За кошти бюджету громади відремонтовано автомобіль та облаштовано приміщення.

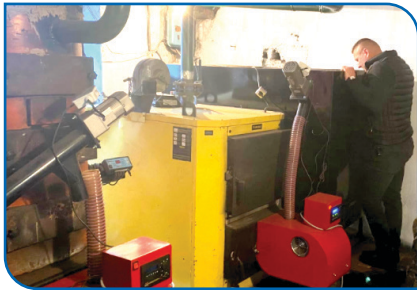
«У Глодосах ніколи не було пожежної команди, автомобіль стояв у занедбаному стані. На капітальний ремонт машини та приміщення витратили майже 50 тисяч гривень. А раніше рятувальники приїзжали аж з Новоукраїнки – це за 25 кілометрів», – розповіла

сільський голова **Ольга Сиса**. У пожежній команді нестимуть службу троє місцевих жителів. Заробітну плату їм виплачуватиме також громада.

Лиманська громада

Одеська область

Альтернативне опалення шкіл та дитсадків

Соціальні об'єкти Лиманської сільської територіальної громади переведено на альтернативне опалення. Дитячі садки і школи підключено до нових котлів, які працюють на деревних пелетах – паливних гранулах, що виробляються з відходів деревообробного виробництва.

На переобладнання шкільної котельні та придбання обладнання громада витратила 197,6 тис. грн, це – кошти із залишків освітньої субвенції, яка накопичилась на

рахунках станом на 1 січня 2021 року.

За підрахунками спеціалістів сільської ради, завдяки переходу на альтернативний вид палива для обігріву соціальних об'єктів громада зекономить більше третини витрат.

Вільхівці

Закарпатська область

Громада будує власний аквапарк

На стадіоні села Вільхівці тривають роботи з облаштування комплексу басейнів. Фінансування забезпечується за кошти місцевого бюджету. Основний обсяг робіт уже виконаний. Капіталовкладення мають окупитися вже за два роки.

Вільховецький сільський голова **Михайло Цірик** розповів, що влітку мешканці громади зазвичай масово їздять на відпочинок у інші громади. Вже навесні наступного року у Вільхівцях запрацює власна територія

водних розваг, де можна буде відпочити після робочих буднів чи у вихідні. Майбутній аквапарк стане не лише зоною відпочинку для місцевих мешканців, а стане «туристичним магнітом» для відпочивальників з усієї України.

Територія навколо басейну буде озеленена та доповнена необхідною відпочинковою інфраструктурою. Відвідувати басейн зможуть одночасно від 150 до 200 людей.

Кушугумська громада

Запорізька область

Медіахаб в приміщенні колишньої селищної ради

У селі Малокатеринівка, що входить до Кушугумської територіальної громади, відкрито медіахаб у приміщенні колишньої сільської ради. Ремонтні роботи розпочалися цього року у жовтні й тривали протягом місяця. Селищний голова **Володимир Сосуновський** повідомив, що на облаштування закладу витрачено 170 тис. грн з бюджету громади. У сучасному медіахабі відвідувачі зможуть скористатися ноутбуками та планшетами, також там є бібліотека з понад 1000 книжок та зона для читання.

Олевська громада

Житомирська область

Сучасна котельня у сільській школі

У школі села Юрове, що входить до складу громади, обладнано сучасну котельню. Проєкт реконструкції системи опалення у будівлі навчального закладу загальною вартістю майже 1,2 млн грн реалізовано за два місяці. У новій котельні встановлено сучасний твердопаливний котел, а у класах та коридорах – нові радіатори. Як повідомили в Олевській міській раді, проєкт профінансувало ТОВ «Титан-апатитова група» згідно з угодою про соці-

альне партнерство з міською радою.

Раніше приміщення школи обігрівалося двома десятками грубок, а робота кочегара починалась о пів на четверту ранку. Після заміни пічного опалення на централизоване дітям та педагогам Юрівської школи буде тепло і комфортно, адже сучасне обладнання дає змогу легко контролювати і регулювати температурний режим у приміщенні закладу.

Львів

Місто прийматиме Світовий конгрес фольклорних фестивалів і народного мистецтва

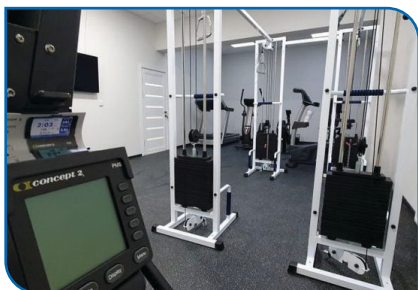
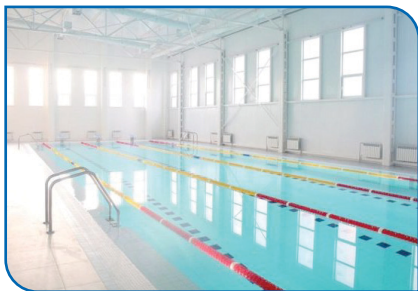

Львів обрано приймаючим містом 51-го Світового конгресу організації у галузі традиційних мистецтв та фестивалів фольклору (CIOFF).

Проведення події такого рівня в Україні є надзвичайно важливим. Місто зустрінатиме 200 міжнародних експертів з 60 країн. Львів стане платформою для популяризації нематеріальної культурної спадщини з різних куточків світу.

51 CIOFF World Congress відбудеться 7-15 листопада 2022 року. Львівський міський голова **Андрій Садовий** зазначив: «Львів – перше місто в Україні, яке здобуло такий шанс. Для нас – це визнання і унікальна можливість. Переконали, що делегати конгресу будуть вражені нашим містом – з цікавістю досліджуватимуть історичний центр, що є спадщиною ЮНЕСКО, розглядатимуть більше 2500 пам'яток архітектури, будуть знайомитися з багатою колекцією українського народного мистецтва».

Довідково. Міжнародна рада організацій фольклорних фестивалів і народного мистецтва (CIOFF) – це міжнародна неурядова організація, офіційний партнер ЮНЕСКО. Україна є членом CIOFF з 1996 року. Світовий конгрес CIOFF, який проводиться щороку, відбувся у листопаді 2021 року у Будапешті (Угорщина).

Красилів*Хмельницька область***Сучасний спортивно-реабілітаційний центр
замість старої котельні**

Після того, як житлові будинки у Красиліві перейшли на індивідуальне опалення котельня стала непотрібною, однак її вирішили не зносити, а реконструювати у спортивно-реабілітаційний центр.

Роботи розпочалися ще у 2017 році. Загальна вартість будівництва склала 52 млн грн, з яких більше 30 млн грн отримано з Фонду регіонального розвитку та 10 млн грн з держбюджету. Решту коштів виділено з бюджету Красилівської громади.

Сучасний багатофункціональний заклад включає великий та малий басейни, два зали із реабілітаційним обладнанням, зали для занять із дзюдо та фітнесу, кабінети реабілітолога, психолога, медичної сестри та масажний, роздягальні та душеві, кімнати тренерів. У центрі проходитимуть реабілітацію учасники бойових дій.

У малому басейні діти з інвалідністю будуть навчатися плаванню. Великий басейн пристосований

для проведення змагань з плавання.

Запоріжжя**Місто збирає власні трамваї**

Місто реалізує програму «Запорізький трамвай», яка передбачає збирання трамваїв власного виробництва на базі комунального підприємства «Запоріжелектротранс», придбання європейських трамвайних вагонів та капітальний ремонт існуючого рухомого складу. Мета програми – повне оновлення міського трамвайного парку. Адже збільшення кількості одиниць екологічного громадського транспорту – це важливий проєкт для навколишнього середовища міста, яке має високе техногенне навантаження. Вже зібрано 14 власних трамвайних вагонів, придбано 25 європейських. Цього року планується завершити оновлення трамваїв, які щоденно виходять на лінію. У подальших планах – збільшення кількості трамвайного парку за рахунок збирання додаткових запорізьких та придбання європейських трамваїв.

Нагадаємо, Запоріжжя – третє місто в Україні, де здійснюється виробництво власних трамваїв. Такий досвід вже мають Київ та Одеса.

Зокрема, перші приклади використання IoT-рішень для комунальних служб на окремих об'єктах

Впровадження таких технологій є важливим для комфорту киян. Адже це дозволить місту вчасно відправляти спецтехніку на проблемні ділянки, не допускати переповнення сміттєвих контейнерів та створювати комфортні умови для проживання у мегаполісі.

Запорізька область

Застосунок був розроблений в рамках співпраці міської ради із «Фондом Фрідріха Науманна За свободу» та громадською організацією «Структура». Чотири роки місто працювало над впровадженням інноваційних та безпечних для клімату рішень – концепції «Смарт Сіті» у сфері інфраструктури, мо-

Нині Melitopol Smart City активно використовується у медичній сфері (він дозволяє записатися на прийом до лікаря), Центрі адміністративних послуг (можна перевірити стан оформлення документів та замовити послугу), диспетчерській службі (тут з'являється актуальна інформація про відключення водо – та електропостачання). Крім того, за допомогою додатка можна викликати таксі, замовити квитки у кінотеатр та доставку їжі, скористатися калькулятором субсидії та соціальної допомоги, знайти корисні телефони – тут найповніший довідник.

У 2020 році у конкурсі Міністерства цифрової трансформації України «Дієва громада» Melitopol Smart City став одним із переможців в номінації «Взаємодія влади і громади».

Мукачєво

Закарпатська область

Сучасне відділення екстреної медичної допомоги

В Мукачеві відкрилося сучасне відділення екстреної медичної допомоги, на створення якого з міського бюджету було виділено 4 млн грн. Загалом вартість проєкту склала 7,5 млн грн, з яких 3,5 млн грн отримано з держбюджету.

Відділення для надання невідкладної допомоги обладнане так, що в одному приміщенні пацієнти можуть пройти комплексну діагностику. Тут передбачено цитолоaborаторію, маніпуляційну, сучасний комп'ютерний томограф, цифровий рентген-апарат, ЕКГ та УЗД, ангіограф. Для тимчасового перебування пацієнтів наразі тут є п'ять ліжок, однак згодом кількість місць буде збільшена.

Новоушицька громада

Хмельницька область

Іноземні інвестиції у майбутнє громади

Новоушицька територіальна громада виграла грант Німецького посольства на ремонт дитячого садка у селі Вільховець, що входить до складу громади. Цей заклад відвідують майже тридцять дітей, зокрема, й з інших населених пунктів.

Щороку посольство Німеччини обирає та фінансує окремі проєкти, спрямовані на покращення життя вразливих верств населення. У лютому 2021 року Новоушицька громада взяла участь у конкурсі та виграла його. Таким чином у розвиток громади залучено майже 500 тис. грн грантових коштів, наданих на умові виділення співфінансування з місцевого бюджету в обсязі 50 тис. грн.

Війтівецька громада

Вінницька область

Громадський простір для жителів села

Центр активності громадян відкрився у приміщенні колишньої амбулаторії села Війтівці. Це – сучасний громадський простір, який створено з метою надати активним мешканцям можливість гуртуватися при потребі обговорення питань життєдіяльності громади, колективно творити та дискутувати ідеї. Створення Центру стало можливим завдяки участі Війтівецької сільської ради у програмі EGAP.

«Маю надію, що Центром зацікавляться наші активісти, адже там вони зможуть творити свої ідеї, пропонувати, напрацьовувати варіанти вирішення проблем, словом стати активними безпосередніми учасниками змін», – зазначила сільський голова **Станіслава Ядвижина**. Супроводжуватиме роботу Центру активності комунальний заклад «Публічна бібліотека Війтівецької сільської ради».

РОЗ'ЯСНЮЄ:

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ

Щодо уповноваження посадових осіб на прийняття документів для надання адмінпослуг соціального характеру

Пунктом 3 розпорядження Кабінету Міністрів України № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг» визначено, що за рішенням органу, який утворив ЦНАП, окремі завдання адміністратора, **пов'язані з прийняттям заяв суб'єктів звернень, видачею їм результатів надання адміністративних послуг або рішень про відмову в їх наданні**, може виконувати староста, а також у випадках, передбачених законодавством, інша уповноважена посадова особа виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, яким прийнято рішення про утворення центру. Тобто, органи місцевого самоврядування мають право самостійно визначити спосіб надання адміністративних послуг.

Отже, яке рішення має прийняти відповідна рада?

Щодо уповноваження старости на прийом документів

Відповідно до частини третьої статті 54-1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» порядок організації роботи старости визначається цим Законом та іншими законами України, а також Положенням про старосту. Згідно з частиною першою статті 26 цього ж Закону, положення про старосту затверджує сільська, селищна, міська рада.

Тобто, рада повинна внести зміни до відповідного Положення про старосту та уповноважити його на прийом документів.

Щодо уповноваження інших посадових осіб місцевого самоврядування на прийом документів

Відповідно до норм Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» повноваженнями наділяються органи місцевого самоврядування, зокрема виконавчі органи рад, а не працівники відповідних виконавчих органів. Відповідно до частини четвертої статті 54 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» положення про відділи, управління та інші виконавчі органи ради затверджуються відповідною радою. Затверджуючи положення, рада своїм рішенням розподіляє повноваження, тобто обов'язки між виконавчими органами. А керівник відповідного виконавчого органу розподіляє відповідні повноваження між працівниками, затверджуючи їх посадові обов'язки.

Тобто, рада уповноважує посадову особу на прийняття документів, затверджуючи положення про виконавчий орган, у якому вона працює.

Асоціація міст України зазначає, що завданням органу місцевого самоврядування є надання якісних адміністративних послуг у спосіб, який найкраще підходить територіальній громаді.

Про діяльність місцевих соціальних інспекторів після змін законодавства

Кабінет Міністрів України 6 жовтня 2021 року схвалив постанову №1035, якою скасував законодавство, що регулювало діяльність державних соціальних інспекторів, в тому числі тих, **хто працює в органах місцевого самоврядування** (постанову № 1091).

Чи потрібно звільняти місцевих державних соціальних інспекторів?

Ні, не потрібно. Основні функції соціальних інспекторів, зокрема, щодо складання актів обстеження матеріально-побутових умов сім'ї та контроль за цільовим використанням окремих допомог, повернення надміру виплачених коштів тощо, залишаються за органами соціального захисту населення. Лише контроль за правильністю призначення і виплати окремих допомог та житлових субсидій відповідно до постанови Уряду № 1035 переходить до Нацсоцслужби.

Тобто, необхідність наявності посадових осіб місцевого самоврядування, які здійснюють заходи з соціальної інспекції, залишається.

Чи потрібно змінювати назви посад місцевих державних соціальних інспекторів?

Ні, не потрібно. Робити це не обов'язково. Органи місцевого самоврядування при впорядкуванні структури та умов оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування керуються постановою Уряду № 268. Посади «головний державний соціальний інспектор» та «державний соціальний інспектор» визначені у додатках 24 (для КМДА), 34 (для районних в м. Києві держадміністрацій), 51 (для виконавчих органів сільських, селищних, міських рад) та 53 (для виконавчих органів районних у містах рад) до цієї постанови.

АМУ звертає увагу, що законодавство покладає повноваження на орган місцевого самоврядування, а не на конкретну посаду працівника. До того ж, посади головного державного соціального інспектора та державного соціального інспектора прирівняні до посад відповідно головно спеціаліста та провідного спеціаліста.

Тобто, розподіл повноважень та функцій працівників органів соцзахисту – це компетенція виключно органу місцевого самоврядування.

Чи потрібно змінювати посадову інструкцію місцевих державних соціальних інспекторів?

В залежності від змісту посадової інструкції. Якщо у посадовій інструкції передбачено здійснення повноважень, які віднесені до компетенції Нацсоцслужби, або є посилання на постанову, яка втратила чинність, тоді доцільно змінити посадову інструкцію. В іншому випадку – не потрібно вносити зміни до посадової інструкції.

Тобто, посадову інструкцію місцевих державних соціальних інспекторів необхідно змінювати виключно у випадку невідповідності її законодавству.

Чи потрібно змінювати положення органів соцзахисту в частині соціальної інспекції?

Постанова Уряду №1035 залишила ті ж повноваження за органами місцевого самоврядування (та РДА), окрім здійснення контролю за правильністю призначення

і виплати окремих допомог та житлових субсидій. Якщо зазначене повноваження належить до компетенції місцевого органу соцзахисту – його потрібно виключити з положення. В іншому випадку – положення можна не змінювати.

Тобто, положення місцевого органу соцзахисту необхідно змінювати виключно у випадку невідповідності його законодавству.

Щодо управління земельними ресурсами громади

Які види порушень земельного законодавства вважаються адміністративним порушенням та караються штрафом? Розміри штрафів.

Відповідальність за порушення земельного законодавства визначена статтею 211 Земельного кодексу України.

Згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення передбачена адміністративна відповідальність згідно зі статтями 52-56 за:

- псування і забруднення сільськогосподарських та інших земель (громадян від 20 до 80 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб, громадян – суб'єктів підприємницької діяльності – від 50 до 100);
- порушення правил використання земель (громадяни 5-25 та посадові особи 15-20);
 - самовільне зайняття земельної ділянки (громадяни 10-50 та посадові 20-100);
 - перекручення або приховування даних державного земельного кадастру (посадові особи 5-20);
 - зняття та перенесення ґрунтового покриття земельних ділянок без спеціального дозволу (громадяни 10-20 та посадові 20-50);
 - незаконне заволодіння ґрунтовим покритвом (поверхневим шаром) земель (громадяни 30-70 та посадові 30-100);
 - порушення строку погодження (відмови у погодженні) документації із землеустрою (посадова особа Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування 30-50);
 - порушення законодавства про Державний земельний кадастр (державні кадастрові реєстратори 20-50);
 - порушення строків повернення тимчасово зайнятих земель або неприведення їх у стан, придатний для використання за призначенням (громадяни 10-20 та посадові особи 15-30); непроведення рекультивативних робіт порушених земель (громадяни 5-10 та посадові особи 10-30);
 - порушення правил землеустрою (відхилення від затверджених в установленому порядку проектів землеустрою (громадяни 5-20 та посадові особи 5-30);
 - знищення межових знаків (громадяни від 5 до 10).

Який порядок передачі земель водного фонду до комунальної власності: – на земельній ділянці розташоване державне майно (гідротехнічні споруди); – на земельній ділянці розташоване майно статутного фонду підприємства (гідротехнічні споруди)?

У даному випадку необхідно спочатку переоформити майно (гідротехнічні споруди) з державної до комунальної власності.

Основні умови передачі об'єктів права державної власності у комунальну власність передбачені Законом України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» №147/98-ВР від 03.03.98р.

За відсутності підзаконного нормативно-правового акта, який би прямо регламентував порядок передачі об'єктів з державної власності в комунальну, органи місцевого самоврядування практикують прийняття власних локальних документів (регуляторне рішення), які визначають механізм такої передачі.

Отже, Закон № 147 регулює відносини, пов'язані з передачею об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальних громад, сіл, селищ, міст або в їх спільну власність.

Така передача здійснюється **безоплатно** щодо:

⇒ Цілісних майнових комплексів підприємств, установ, організацій, їх структурних підрозділів.

***Примітка.** Під передачею цілісних майнових комплексів підприємств розуміють передачу всіх активів і пасивів підприємств, їх лімітів, фондів, планів фінансово-господарської діяльності тощо.*

⇒ Нерухомого майна (будівель, споруд, у тому числі об'єктів незавершеного будівництва).

***Примітка.** Об'єкти незавершеного будівництва передаються з проектно-кошторисною документацією.*

⇒ Іншого окремого індивідуально визначеного майна підприємств.

⇒ Об'єктів житлового фонду, гуртожитків та інших об'єктів соціальної інфраструктури (навчальних закладів, закладів культури (крім кінотеатрів), фізичної культури та спорту, охорони здоров'я (крім санаторіїв, профілакторіїв, будинків відпочинку та аптек), соціального забезпечення, дитячих оздоровчих таборів), які перебувають у повному господарському віданні чи оперативному управлінні державних підприємств, установ, організацій або не увійшли до статутного капіталу господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації), у тому числі не завершені будівництвом.

***Примітка.** Об'єкти соціальної інфраструктури передаються разом з майном підприємств, що обслуговували ці об'єкти, у тому числі основними фондами, ремонтно-будівельними базами, майстернями, транспортними засобами, прибиральною технікою, в частині, що визначається комісією з питань передачі об'єктів, яка здійснює передачу. Разом з житловим фондом передаються вбудовані і прибудовані приміщення, зовнішні мережі електро-, тепло-, газо-, водопостачання та водовідведення, а також будівлі, призначені для обслуговування цього фонду (бойлерні, котельні, каналізаційні та водопровідні споруди, обладнання тощо).*

Відповідно до ст. 3 Закону №147 ініціатива щодо передачі об'єктів права державної (комунальної) власності може виходити від органів, уповноважених управляти державним майном.

***Примітка.** Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 5 Закону України від 21.09.06 р. № 185-V «Про управління об'єктами державної власності».*

Щодо органів, уповноважених управляти державним майном, то згідно зі ст. 6 Закону № 185 ці органи, відповідно до покладених на них завдань, ведуть облік

об'єктів державної власності (що перебувають в їх управлінні), здійснюють контроль за ефективним використанням та збереженням таких об'єктів. Для означених цілей створений і діє Єдиний реєстр об'єктів державної власності. Його формуванням та веденням опікується Фонд державного майна України. Відомості для формування цього реєстру в тому числі надають органи, уповноважені управляти державним майном.

Органи місцевого самоврядування є користувачами Єдиного Реєстру об'єктів державної власності (ст. 12 Закону № 185). Доступ до даних цього Реєстру здійснюється відповідно до Закону України від 13.01.11 р. № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації», у тому числі шляхом оприлюднення у формі відкритих даних на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України.

Прийняття рішень про передачу об'єктів права державної власності у комунальну – даний етап механізму передачі визначений ст. 4 Закону №147. Вказаною нормою, в тому числі, визначено перелік суб'єктів, які приймають рішення про передачу залежно від об'єкта передачі.

Закон №147 уточнив умови «переходу» державного майна саме у комунальну власність. Відповідно до них передача об'єктів з державної у комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах здійснюється за наявності згоди відповідних сільських, селищних, міських, районних у містах рад.

Відповідно до п. 51 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» №280/97-ВР від 21.05.97 р. надання згоди на передачу об'єктів з державної у комунальну власність належить до виключної компетенції відповідної ради. Надається вона у формі рішення, яке приймається на пленарному засіданні ради.

Погодження пропозиції про передачу об'єктів державної власності у комунальну частиною 3 ст. 4 Закону № 147 визначено, зокрема, механізм погодження пропозиції щодо передачі об'єктів з державної у комунальну власність. Він залежить від органу, який приймає рішення щодо передачі.

Чи можна землі для фермерського господарства (приватна власність) передавати в оренду для ведення товарного сільськогосподарського виробництва?

Так. Статтею 37-1 Земельного кодексу України зазначено, що земельні ділянки сільськогосподарського призначення, призначені для ведення особистого селянського господарства, фермерського господарства, розташовані у масиві земель сільськогосподарського призначення, можуть використовуватися їх власником, землекористувачем також для ведення товарного сільськогосподарського виробництва без зміни цільового призначення таких земельних ділянок.

Увага! Консультацію експертів АМУ можна отримати, надіславши запит у блоці «Консультації» на сайті Асоціації www.auc.org.ua